

[Dyremose]

dens til at overvurdere risikomomenterne i den hede offentlige debat, vi har haft her i det sidste halve års tid, og at der derfor er en risiko for, at de muligheder, som ligger i den ny teknologi, ikke bliver erkendt og derfor ikke bliver udnyttet.

Vi tror, at den vinkel, som man skal diskutere ny teknologi under, i virkeligheden er: hvordan kan vi udnytte alle de positive muligheder, der ligger i den ny teknologi? Hvordan kan vi anvende dem til gavn for samfundet? Hvordan kan vi med udgangspunkt i den ny teknologi formulere en offensiv produktionsstrategi, der gør, at vi er i stand til at fastholde og udbygge det danske velfærdssamfund og skabe mere menneskelige vilkår for menneskene i dette samfund? Jeg tror, vi skal se meget mere på mulighederne og lidt mindre på risiciene.

Derfor er min tilslutning til det radikale forslag heller ikke overvældende stor. Jeg synes i virkeligheden, at det, vi har til behandling her i dag, er udtryk for, at det radikale venstre i et vist omfang har tabt hovedet på grund af den hidsige offentlige debat og har tænkt: nu må vi have et forslag i folketinget så hurtigt som overhovedet muligt, og så har man ligesom glemt at gennemtænke, om det forslag, man kom med, egentlig kunne bruges til noget som helst.

For det er jo ikke nyt, at vi diskuterer teknologivurdering her i folketinget. Vi gør det løbende i forskningsudvalget, og vi gør det løbende i andre udvalg. Det er såmænd også et spørgsmål om teknologivurdering, når vi igennem mange år har diskuteret, om vi skulle have reklamer i TV eller ej. Det er et spørgsmål om, hvordan man ville anvende den ny teknologi, som altså blev skabt for 20-25 år siden, i vores samfund, og dér har et flertal herinde indtil videre besluttet, at det skulle være med et monopol. Det er en teknologivurdering, som jeg har været uenig i, men som altså er blevet foretaget.

Men jeg vil også sige noget positivt om det radikale forslag, nemlig at man erkender, at den teknologiske udvikling vil virke til gavn for borgerne inden for en række felter som sygdomsbekæmpelse, maskiners afløsning af tungt og nedslidende arbejde etc. Og så er der altså på den anden side en række risikomomenter. Det er rigtigt; men jeg synes, man egentlig har mistillid til de mange mennesker, der er ansat i virksomhederne og

på forskningsinstitutionerne rundt omkring i vores samfund.

Tror det radikale venstre ikke, at disse forskere ude omkring på vores virksomheder og på vores institutioner også tænker på de samfundsmæssige konsekvenser og tænker på, hvad den ny teknologi kommer til at betyde for det samfund? Er det ikke sådan, at forskerne i langt de fleste tilfælde netop tager deres udgangspunkt i et aktuelt behov, i nogle problemer, som samfundet og borgerne i samfundet har, og så forsøger ved hjælp af den ny teknologi at løse disse problemer, at hjælpe befolkningen til at få et bedre samfund?

Jeg synes egentlig, at den tendens i retning af en central og centraliseret teknologivurdering, der ligger i dette forslag, er udtryk for en mistillid til forskerne ude i de enkelte virksomheder, og det synes jeg ikke vi kan være bekendt fra folketingets side.

Hvad akademiet angår, må jeg nok sige, at et akademi, hvor formanden måske skal have løn og der skal være 16 medlemmer, som skal arbejde lidt i deres fritid, samt konsulentassistance og sekretærassistance for alt i alt 1 mill. kr., i bedste fald er en billig belastning af de offentlige budgetter - 1 mill. kr. kan vi nok overleve - men et sådant akademi kan ikke vurdere noget som helst, og det vil ikke være i stand til at skabe nogen som helst form for offentlig og folkelig debat, som vi ikke allerede kan skabe via udvalget angående videnskabelig forskning. Derfor vil akademiets formand da også meget hurtigt komme og sige: kære venner i folketinget, det her er for lidt, vi må have mange flere midler. Og så begynder det først at blive farligt, for så kommer den centralistiske teknologivurdering, som er farlig for et samfund i udvikling, for så får vi stagnation. I stedet skal vi have den decentrale teknologivurdering, som vi har haft, og som vi skal udbygge.

Lawaetz (FP):

Når man læser forslaget, spørger man først sig selv, og så kan man jo bagefter spørge det radikale venstre: hvad er egentlig hensigten? Er den rent humanistisk at beskytte mennesket mod eventuelle skadelige virkninger af den stadig mere udviklede teknologi? Det tyder bemærkningerne på, hvor